

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLIER, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 29 OCTOBER.

Wijze van Benoemen.

De liberale gazetten hebben weer een deuntje gevonden, dat zij op alle toonen uittrampeten. Doet het tegenwoordige ministerie de eene of andere benoeming tot een openbaar ambt, aanstonds schreeuwen die deftige bladen dat het onnoodig is te zeggen dat de benoemde kandidaat doordrongen moet zijn van het klerikalisme, met één woord dat hij een *calottin* is. Maar wij vragen eens aan die deftige schreeuwers, hoe het aan de tegenwoordige ministers mogelijk zou zijn andere benoemingen te doen dan conservateurs, als men nagaat dat hunne liberale voorgangers, gedurende eene lange reeks van jaren, niets dan liberalen hebben benoemd? Het ministerie heeft voor stelsel aangenomen, even als de voorgaande conservatieve ministeriën, de benoemingen geven aan die het meeste verdienen hebben, zonder onderscheid van politieke denkwijze. Daar nu al de liberale kandidaten, van de verdienstlijksten tot de onverdienstlijksten de kandidaten der conservatieve partij hebben over het lijf geloopt, hoe is het nu mogelijk dat het tegenwoordig ministerie — zelfs met zijn stelsel van verdraagzaamheid — zou liberalen noemen? Al de liberale schreeuwers, kiesmakelaars en poetsmakers zijn reeds lang benoemd en bekleeden plaatsen, daar zij in lange jaren, volgens recht, niet hadden moeten komen.

Het tegenwoordig ministerie is recht in zijn handel, met niets dan de ware verdiensten in de benoemingen in aanmerking te nemen, doch wij er gedurende zoo menige jaren niets anders dan liberalen benoemd zijn geworden, welke onrechtvaardigheid zou het ministerie begaan met niets dan katholieken te benoemen tot dat de schaal tusschen de beide partijen gelijk ware?

Weet ge wat dit stelsel ten gevolge zou hebben? — Dat verre weg het grootste gedeelte der liberalen zich zouden bekeeren en — ten minste in schijn zouden katholiek worden; want het is immers meest uit eigen belang, om tot de eereposten en vette plaatsen te komen dat zij den liberaal spelen.

IJzerenweg van M. Rosart.

Wij hebben verscheidene keeren gesproken over den ijzeren weg van Hal naar Maastricht, ontworpen door de HH. Rosart en C. In de zitting der Kamer van 11 maart, had de minister van openbare werken, M. Jamar, verklaard dat hij zich gelukkig zou gevoelen indien hij aan de wenschen kon beantwoorden van de inwoners der streek tusschen die twee

plaatsen gelegen. Hij voegde er bij dat hij de aanvraag van M. Rosart niet kon voorstaan, omdat de ontworpen spoorweg schade zou doen aan den ijzeren weg van den Staat, die een gedeelte van den doorvoer tusschen Frankrijk en Duitschland zou verliezen.

Thans hebben de HH. Rosart hun plan zodanig veranderd, dat er waarschijnlijk geene bemerkingen door den minister meer zullen gemaakt worden.

Onder de veranderingen merken wij er eene die vooral belangrijk is voor Limburg.

Volgens den eersten plan kwam de ijzere weg van Kerckom op Gelinden, Klein Gelmen, Veulen, Gossoncourt, Hax, Vechmael, Widoye en Tongeren.

Volgens den plan die nu aangeboden is, zou de spoorweg komen van Kerckom op Groot-Gelmen, Borgloon, Grootloon, Piringen en Tongeren.

De Paus in het Vaticaan gevangen.

Wij vinden in de korrespondentie *Havris* bijzonderheden over hetgeen er in het Vaticaan geschiedt, sedert dat de heiligschende inrukking van Viktor Emmanuël uit paleis tot gevangenis van den Paus heeft gemaakt.

Wij deelen ze hier mede, met al het voorbehoud, welke deze korrespondentie, in alles wat Rome aangaat, vereischt:

« Terwijl onze *junta* in het paleis Pitti, te Florentië, luisterlijke maaltijden houdt, slaapt men niet in het Vaticaan. Ik heb heden bijzonderheden ontvangen, die ik u in eenige woorden toestuur, over hetgeen daar gedacht, gezegd en gedaan wordt.

» Deze bijzonderheden komen uit eene onbetwistbare bron.

» De Paus heeft niets aan zijne gewone levenswijze veranderd, tenzij dat hij zijne morgendwandeling in de hoven zijner « *gevangenis* » doet, en die's namiddags in de museums, omdat, zeggen de geneesheeren, de hoven alsdan vochtig zijn.

» De hoven hebben eenen omtrek van omtrent 3,000 meters en zijn zeer prachtig. De museums en de bibliotheek zijn door de Pauzen gesticht, op hunne eigene kosten, en tot versiering hunner residentie.

» Men zal dus Pius IX niet kunnen dwingen die, als voortijds, voor het publiek te openen, en nog minder, ze aan de stad af te staan.

» Terwijl hij wandelt, meldt men hem de geruchten die in omloop zijn en men leest hem de dagbladen van Rome voor.

» Op zekeren dag, na een poehend artikel over de (zoogenaamde) volksstemming gehoord te hebben, vergenoegde hij zich de schouders op te halen, en te zeggen *buffoni* (kluchtspelers!)

» De Paus heeft dezen morgen eenen Ita-

liaanschen Raadsheer ontvangen.

» Deze bezoeker gaf zijn spijt te kennen over het ongelukkig lot van Pius IX, waarop deze op eenen blijgeestigen toon antwoordde:

» Pius VII, die Napoleon I tegen hem had, heeft in het Quirinaal, gedurende een gansch jaar, wel een ander leven geleid dan gij mij hierziet leiden. En hij heeft toch lang genoeg geleefd om Napoleon te begraven.

» Het Staatssekretariaat is van het Quirinaal naar het Vaticaan verplaatst, Kardinaal Antonelli werkt dag en nacht, en zendt den diplomaten vele nota's betrekkelijk de daden van het nieuwe gouvernement.

» De Italiaansche dagbladen hebben eenen brief des konings van Pruisen afgekondigd, den Paus verklarende, dat hij, Wilhelm, zich niet bemoeide met hetgeen er te Rome omgaat. Die brief is valsch.

» Van eenen anderen kant gelooft men in het Vaticaan, dat het tegenwoordige Fransche gouvernement nog geenszins afgezien heeft van de konventie van September.

» Op bevel des Pauzen hebben 54 pastoors van Rome, eene tegenoptelling der Romeinsche bevolking gedaan. De uitslag daarvan is dater te Rome, zonder de sedert den 20 wedergekome ballingen, omtrent 75,000 kiezers waren, zoodat 45,000 kiezers niet gestemd hebben, aangezien er maar 40,000 ja's zijn geweest, de stemmen der ballingen afgerekend.

» De 9/10 der beambten blijven in diens. Men heeft van hen niets anders geëischt, dan de belofte, hunne plichten getrouw te vervullen. »

Hoe het er te Rome uitziet!

De H. Vader heeft den 21 dezer, smorgends op de deuren der kerken van St Jan van Latrannen, St. Pieter en St. Maria-de-Meerdere, de apostolische breve doen aanplakken, door welke het Koncilie wordt opgeschorst.

Z. H. zegt dat er nog verscheidene belangrijke beslissingen moesten genomen worden; « maar de heiligschende en plotselinge overrompeling van die dierbare stad Rome, Onzen » zetel, en der andere deelen van Ons tijdelijk » vorstendom — die overrompeling, welke in » misprisen van alle recht, met eene ongelooft » lijke trouweloosheid en stoutmoedigheid, de » nog ongeschonden rechten van ons burgerlijke » principaat en van de soevereiniteit van onzen » Pauselijke Stool, heeft geschonden — die » overrompeling heeft Ons in zoodanigen toestand » gebracht, dat Wij teenemaal geplaatst zijn » onder eene vijandelijke heerschzucht en macht, » God dit in zijne ondoordringelijke raadsbesluiten toelateude.

» In dien droevigen toestand van zaken, het » vrij en onvolledig gebruik van het opperste » gezag, dat ons goddelijk is toegestaan, onder » vele opzichten verhinderd zijnde, en daar Wij

— *Verstehen Sie Deutsch, mein Herr?*

— *Pardon, monsieur!* Ik spreek niet deutch, antwoordde de gevraagde.

— Zoo? hernam de Paus spottend, van nu af aan steeds Fransch sprekende. Ik dacht dat de heeren Franschen zoo vele jaren in Duitschland rondgetrokken hebben, hier ook eenige kennis van de deuchte taal te vinden. Of zijt gij misschien geen soldaat geweest?

— Dat wel, ik was tweede luitenant bij een bataillon voltigeurs, tot ik door ongesteldheid gedwongen werd mijn ontslag te nemen.

— Hebt gij ook een veldtocht bijgewoond? Misschien den pruisischen? vroeg de Paus.

— Geraden. Ik heb onzen overwinningstocht voor acht jaren mede gemaakt.

— Zoo, zoo; Berlijn hebt ge toen dus ook bezocht. Niet? Nu, ik veroorloof mij, u in naam der Berlijners, een tegenbezoek te brengen en verzoek u, mij de schoone, blauwe kamer, welke ik in den hof gezien heb, over te laten, wijl ik daar woonen wil.

— Maar, mijnheer, viel hier mev. Tournai, de vrouw van het huis, in, hebt ge dan een, mijn huis aanvrijzend inkwartieringbiljet:

— Dat niet, maar 't is ook volstrekt niet noodig, antwoordde de Paus droogjes.

— Dan moet ik u zeggen, mijnheer, dat een uitdrukkelijk bevel van den maire mijne woning voor alle inkwartiering vrijdijkt heeft, en dat ook een hier aanwezig hoofdofficier het goed vond, dat men bij bezetting eener vijandelijke stad, de verdeeling der troepen in de omliggende tuin en landhuizen vermijden moest. Gij zoudt mij daarom zeer verplichten, zoo gij uw verblijf in een nader bij uwe manschappen gelegen deel

» zeer goed weten, dat de Koncilie vaders van » het Vaticaan, geenszins in de stad, zoo lang » deze toestand voortduurt, de vrijheid, de veiligheid en de rust zouden hebben om behoort » lijk met Ons te handelen over de zaken der » Kerk; dewijl verder, in het midden der » groote rampen en gebeurtenissen, die Europa » beroeren en welke iedereen kent, de noodwendigheden der geloovigen niet toelaten, dat » zoovele herders van hunne kerken verwijderd » blijven — om die reden, Wij die met groote » droefheid des harten de onmogelijkheid zien » voor het Vatikansch Koncilie, zijne werkzaamheden in deze omstandigheden voort te » zetten, hebben Wij uit eigen beweging, na rijpe » deliberatie, besloten de viering van 't Koncilie te verdragen tot op een tijdstip, geschikter » en behoorlijker, en door den H. Stoel te bepalen. »

Met eene bede om rust en vrede voor de kerk, met instandhouding van den vreedenden alliant, met bedreiging der goddelijke straffen tegen hen, die zich tegen dit opperste besluit zouden verzetten, eindigt deze breve.

Wat Rome betreft, het uiterlijke der stad verbastert.

De Romeinen zijn als het ware uit dezelve vertwoven. Men ziet er schier niets dan vreemde walgelijke een cynieke aangezichten *De Corso* en eenige naburige straten, zijn overrompeld door verdachte kerels, verkoopers van anti-katholieke bladen. Op de muren schandelijke karikaturen; langs de paleizen boekenkramen, die al wat gemeen is opleveren.

Het geestelijk gezag wordt aangeand, de Paus bespot; in het theater worden Mazzini, Garibaldi en de republiek ieder avond toegejuicht. De fatsoenlijke Romeinen kunnen hunne vrouwen en dochters niet meer derwaarts geleiden.

Gij kunt begrijpen welk gezicht de Romeinen trekken als zij lezen, wat zij onder den *galantuomo* zullen te betalen hebben; zij tellen niet minder den 54 takken, groote en kleine; die der *richezzes mobile* slaat elkeen, zij alleen, met 13 p c van ieders inkomen. De ambtenaars, die men 13 p c. op hun traktement afhoudt, en verder 5 p c. voor het pensioen, hetwelk zij niet meer in het geheel zullen trekken, zijn neêrge-slagen Overigens verscheidene ambtenaars weigeren hunne bediening onder het nieuwe regiem voort te zetten.

Allengs ontblooten de Italianen hunne inzichten betrekkelijk de *verfraaiing* van Rome, dit is te zeggen, dat zij zich van de godsdienstige en andere gebouwen meester maken. Het Quirinaal het eerste monument, hetwelk door hen bezet is, behoudt nog het personeel van burgerlijke en geestelijke beambten, welke er zich sedert zeer vele jaren bevonden; doch zij zullen er uit verjaagd worden. In afwachting zijn er overal schildwachten geplaatst, zelfs tot aan de deur van het *sekreteriaat van geestelijke zaken*, Niets mag er uit: noch papier, noch meubelen, noch pakken. Ziechief een feit welk verdiend gemeld te worden:

Een 12jarig kind, dochter van een zwitserschen garde, was aan de gevolgen eener keelontsteking

der stad wilde vestigen.

— Waarom dat! hier balt het mij goed! wederlegde de Paus, stak uiterst bedaar zijn kort soldatenpipje aan en richtte zich tot den jongen heer Tournai, met de vraag: Is het in Bertijn u niet zeer goed bevallen? Zijt ge niet zeer gastvrij opgenomen en onthaald?

— O ja, ik kan niet klagen, stamelde de gevraagde, geheel uit het veld geslagen door 't zonderling gedrag van den vreemden krijgsman.

— De fransche dame verloor thans het geduld.

Zij verliet de kamer, onder voorwendsel van eenige verfrissingen voor den gast te bestellen, liet daarna haren zoon uit de kamer roepen en gaf haar hart lucht.

— Is dat niet een onverdraaglijk mensch, riep zij, dat ons hier in huis komt vallen? Maar wij moeten zulke grofheden niet dulden. Ga onmiddellijk naar het hoofdkwartier, Etienne, en breng uwe bezwaren tegen dien kerel in. De pruisische generaal heeft ons de strengste tucht onder zijne manschappen beloofd. Hij moet ook hier het gedrag van een zijner officieren straffen. Bericht hem het indringen van dezen ruwen vreemdeling en houd niet op, voor hij ons van hem bevrijdt.

— Maar moeder, talmde Etienne, wie weet, of de generaal mij aanhoort? Deze heeren zijn 's vijands land niet zoo voorkomend, dat ze op alle wenschen dadelijk acht slaan. Buiten dat ken ik immers den naam van onzen officier niet en kan hem daarom niet aanklagen.

— Ach, Etienne, wees toch niet zoo traag en vreesachtig! zegde daarop mevrouwe Tournai toornig. Waar toe is zijn naam noodig? Gij laat u een schriftelijk bevel geven, inhoudende, dat de

bij ons ingedrongen vreemde officier, wie hij ook

DE INKWARTIERING.

Eene schets uit het soldatenleven.

De lente van 1814 was aangebroken.

De verbondene deuchte en russische legers maakten zich in de vreedge der overwinning gered, om de trotsche hoofdstad van het eindelijk veroverde fransche keizerrijk binnen te trekken. De heuvels en bergen rondom Parijs weergalmden van het trompetgeschal en tromgeroffel der aanrukkende troepen, en het zoo licht opgewonden volk van Parijs ontving de vreemde helden met een gelijk hoera, als kort te voren hunnen keizer.

Ondanks deze levenlijgheid in de straten, zag het er in een landhuis, vóór de stad in een bekoorlijken tuin gelegen, recht stil en rustig uit. In eene sierlijke tuinkamer van dat huis stond eene dame aan 't venster en luisterde naar de krijgsmuziek, die haar oor trof, terwijl haar zoon, een nog jong mensch, met een bleek en verouderd voorkomen, nalatig op eene sofa uitgestrekt lag.

— Hoer eens, Etienne! sprak de dame, steeds luisterende, natuurlijk in de fransche taal, hoor eens, hoe de krijgsmuziek der verbondene weergalmt. Waarlijk, er is altoos iets opwekkends en vroolijks in die moedgolvende tonen.

— Waren zij maar, waar de peper wast! bromde de jonge heer verdrietig.

— Ten minste, liet de moeder hierop volgen, hadden wij vóór eenige maanden die noordsche gasten niet verwacht, of misschien, als gevangenen. Intusschen moeten we ons daarmee troosten, dat ook ons leger lang genoeg in vreemde

landen geheerscht er zich recht te goed gedaan heeft.

— Dat is waar, voornamelijk in het schoone Berlijn. O, daar was 't heerlijk! bevestigde de zoon en neuriede een liedje, waarschijnlijk opgemonterd door de herinnering aan de schoone dagen, die hij in de gastrijke pruisische stad had doorgebracht.

— 't Is toch goed, ving de moeder weer aan, dat wij bevrijding van inkwartiering verkregen hebben. 'k Zou deze schoone tuinzaal niet gaarne door een van die noordsche barbaren ontwid zien. Maar zie eens, daar komt een vreemd officier aan. 't Moet een Paus zijn, naar den uniform te oordeelen, die ik reeds dikwijls bij binnengebrachte gevangenen hebt opgemerkt. Hij ziet opmerkzaam naar de nummers der huizen. Daar spreekt hij met eenige werklieden. Zij wijzen hierheen. Nu gaat hij recht op onze tuindeur aan. Etienne, zie toch eens, wat hij wil.

Etienne had zich ook voor het venster geplaatst en den vreemden officier niet zonder verwondering zien naderen. Half onwillig, half bevreemd, wilde hij hem te gemoet gaan; maar de Paus was hem te vlug en trad juist door de tuindeur binnen.

— *Bonjour, madame!* zeide de vreemde, jonge krijgsman, de dame luchtig grootende, legde sbako en degen af en maakte het zich zoo gemakkelijk, alsof hij thuis ware geweest.

Voor 't overige was hij een vlug, jong man van pas twintig jaar. Hij droeg de uniform der vrijwillige jagers. Nadat hij zonder omslag op de sofa plaats genomen had, wendde hij zich tot Etienne, die over het onhoffelijk gedrag van den officier niet weinig verbaasd stond, en vroeg;